

Ms. 3. 176; ममापराधातैः क्षुद्रैर्हतस्त्वं तात बालिशीः Mb. 3. 117. 1. -4 Careless. -शः 1 A fool, blockhead. -2 A child, boy. -शम् A pillow. -Comp. -मति a. Childish-minded, foolish.

बालिशीक To make fickle-minded, inconsiderate; भरतस्नेहसंतप्ता बालिशीक्रियते पुनः Rām. 3. 16. 38.

बालिश्यम् 1 Youth, boyhood. -2 Childishness, silliness, folly.

बाली A kind of ear-ring.

बालीशः Retention of urine.

बालुः, -बालुकम् A kind of perfume.

बालुका See बालुका. -Comp. -यन्त्रम् a machine for boiling drugs; भेषजं कूपिकासंस्थवहिना यत्र पच्यते । बालुका-यन्त्रमेतद्धि यन्त्रतन्त्रबुधैः स्मृतम् Bhāv. P.

बालुकी, -बालुकी, -बालुकी A kind of cucumber.

बालुकः A kind of poison.

बालेय a. (-यी f.) [बलये हितं ढक्] 1 Fit for an offering. -2 Tender, soft. -3 Descended from Bali. -यः An ass. -Comp. -शाकः a kind of vegetable (Mar. भारंग).

बाल्यम् [बालस्य भावः प्यञ्] 1 Boyhood, childhood; बाल्यात् परामिव दशां मदोऽध्युवास R. 5. 63; Ku. 1. 29. -2 The period or state of waxing, crescent-state (as of the moon); दिवापि निष्ठूतमरीचिभासा बाल्यादनाविष्कृतलच्छनेन Ku. 7. 35. -3 Immaturity of understanding, folly, puerility. -4 Ignorance; न चापि जननीं बाल्यात्वं विगर्हितुमर्हसि Rām. 2. 101. 17. -5 Humility, being without any pride; तस्माद् ब्राह्मणः पाण्डित्यं निर्विद्य बाल्येन तिष्ठासेत् Bri. Up. 3. 5. 1 (some take as ' inner seeing ', आत्मवृष्टि).

बाल्वज a. (also बाल्वज) Made of the grass Eleusine Indica (Mar. मोळ) बाल्वजी ह्येव वैश्यस्य (रशना) Mb. 13. 23. 40.

बाष्कलः N. of a teacher (a pupil of पैल); N. of a sage on whose name there was a Sākhā of Rigveda; a school of Rigveda. -Comp. -शाखा the बाष्कल recension of the Rigveda.

बाष्पः, -ष्पम् [बाष्-पृषो० सत्वं षत्वं वा] 1 A tear, tears; कण्ठः स्तम्भितबाष्पवृत्तिकलुषः Ś. 4. 6; निगृह्यान्तर्बाष्पं हसितमपि शून्येन मनसा Bh. -2 Vapour, steam, mist. -3 Iron. -4 A kind of pot-herb. -Comp. -अम्बु n. tears. -आकुल, -आप्लुत a. dimmed or interrupted by tears. -उद्भवः the starting of tears. -कण्ठ a. having tears in the throat, choked with tears. -कल a. inarticulate or indistinct through tears; सा बाष्पकलया वाचा निःश्वसन्ती पुनः पुनः Mb. 4. 20. 28. -दुर्दिनम् a flood of tears. -a. (eyes) clouded by tears. -पूरः a gush or flood of tears; वारंवारं तिरयति दृशोरुद्रमं बाष्पपूरः Māl. 1. 35. -प्रकरः, -प्रसरः a flow or gush of tears; पुनर्दृष्टिं बाष्पप्रसरकलुषामर्षितवती

Ś. 6. 9. -मोक्षः, -मोचनम् shedding tears. -बिन्दुः a teardrop. -विक्रव a. overcome with tears. -संदिग्ध a. indistinct through suppressed tears (as a voice).

बाष्पकः A kind of vegetable (Mar. माठ). -का also बाष्पिका 1 Steam, vapour. -2 A kind of vegetable, हिगुपत्री.

बाष्पायते Den. Ā. 1 To shed tears, weep; तत् किमिति बाष्पायितं भगवत्या Māl. 6; V. 5. 9. -2 To emit vapour or steam.

बास्त a. (-स्ती f.) Coming or derived from a goat; कार्णरौरवबास्तानि चर्माणि ब्रह्मचारिणः Ms. 2. 41.

बास्तिकम् A multitude of goats; Rām. 2. 77. 2.

बाहः 1 The arm. -2 A horse.

बाहा The arm; मां प्रत्यालिङ्गितोगताभिः शाखाबाहाभिः Ś. 4. -Comp. -बाहवि ind. hand to hand, arm against arm; cf. बाहूबाहवि.

बाहिरिकः An alien character; न च बाहिरिकान् कुर्यात् पुरराष्ट्रोपघातकान् । क्षिपिञ्जनपदे चैतान् सर्वान् वा दापयेत् करान् ॥ Kau. A. 2. 4. 22; also द्वारबाहिरिकादेयम् च दुर्गम् Kau. A. 2. 5. 24.

बाहीक a. (-की f.) External, outer; बाहीका विलसति कुट्टिमस्थलीयं कापोतं सुललितरूपमुद्रहन्ती Rām. Ch. 7. 6. -काः (pl.) The people of the Punjab. -कः 1 An inhabitant of the Punjab. -2 An ox.

बाहुः [बाष् कु धस्य हः Tv.] 1 The arm; शान्तमिदमाश्रम-पदं स्फुरति च बाहुः कुतः फलमिहास्य Ś. 1. 16; so महाबाहुः &c. -2 The fore-arm. -3 The fore-foot of an animal. -4 A door-post. -5 The base of a right-angled triangle (in geom.). -6 (In medic.) The whole upper extremity of the body (opp. सक्थि). -8 The bar of a chariot-pole. -9 The shadow of the gnomon on a sun-dial. -10 The arm as a measure of length (= 12 Angulas). -11 The limb of a bow. -ह्र (du.) The lunar mansion Ārdra. -Comp. -अन्तरम् the chest; संकर्ये मुष्टिं सहसा जघान बाह्वन्तरे शैलनिकाशरूपः Rām. 6. 70. 154. -उत्क्षेपम् ind. having raised or tossed up the arms; बाह्वक्षेपं क्रन्दितुं च प्रवृत्ता Ś. 5. 30. -कर a. active with the arms; P. III. 2. 21. -कण्टकम् a mode in fighting; ' एकां जङ्घां पदाऽऽ क्रम्य परामुद्यम्य पाठ्यते । केतकीपत्रवच्छत्रयुद्धे तद्बाहुकण्टकम् ॥ ' बाहु-कण्टकयुद्धेन तस्य कर्णोऽथ युध्यतः Mb. 12. 5. 4. -कुण्ठ, -कुञ्ज a. crippled in the arms. -कुन्थः a wing (of a bird). -चापः the distance measured by the extended arms. -जः 1 a man of the Kṣatriya caste; cf. बाहू राजन्यः कृतः Rv. 10. 90. 12; also Ms. 1. 31; स बाहुजो महाबाहुस्तदु-वाह महाबलम् Śiva B.; N. 12. 12. -2 a parrot. -3 sesamum growing spontaneously. -ज्या a sine (in math.). -तरणम् crossing a river (with the arms). -त्रः, -त्रम्, -त्राण vantbrass (armour for the arms). -दण्डः 1 a long, staff-like arm. -2 punishment with the arm